- Sobko, 2011 – Sobko V. O. Pidhotovka maibutnikh uchyteliv do formuvannia movno-movlennievoi kompetentnosti molodshykh shkoliariv / V. O. Sobko // Pochatkova shkola. – 2011. – № 6. – S. 27–31.
- Shevelov, 1987 – Shevelov Yu. Ukrainska mova v pershii polovyni dvadtsiatoho stolittia (1900–1941). Stan i status / Yu. Shevelov // Suchasnist, 1987. – S. 260–262.

УДК 911.52:7.01

DOI 10.31470/2308-5126-2019-44-2-71-78

Інна Дудка,

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри географії, екології
та методики навчання
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький
державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди».

Inna Dudka,

PhD (Pedagogics), Associate Professor
of the Department of Geography and
Ecology and Teaching Methods
SHEI «Pereiaslav-Khmelnytskyi
Hryhorii Skovoroda
State Pedagogical University».

E-mail: kudriashka_inna@ukr.net

ORCID 0000-0002-4828-1767

ФОРМУВАННЯ РІВНІВ ЗДАТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕСТЕТИЧНИХ ЛАНДШАФТІВ

У статті здійснено аналіз формування рівнів здатності майбутніх учителів географії до оцінювання естетичних ландшафтів. Обґрунтовано актуальність дослідження проблеми підготовки майбутніх учителів географії до естетичної оцінки ландшафтів, як умови залучення молодого покоління до культурологічних надбань суспільства.

На основі аналізу рівнів навчальних досягнень розроблено критерії для характеристики рівнів готовності майбутніх учителів географії до оцінки естетичних ландшафтів. На основі аналізу наукових літературних джерел та вивчення передового педагогічного досвіду, визначено, що сутність готовності майбутніх учителів географії до оцінки естетичних ландшафтів як складне багаторівневе особистісне утворення, що виникає на основі поєднання системи отриманих специфічних географічних знань, умінь і навичок, синергетичного географічного мислення, цінностей й установок і виступає фундаментальною умовою успішного навчання географії, екологічної освіти, естетичного виховання учнів.

Ключові слова: підготовка вчителя, естетичний ландшафт, навколишнє середовище, освітньо-виховний процес, підготовка майбутніх учителів географії, компоненти фахової підготовки.

The article analyzes the formation of levels of ability of future geography teachers to the assessment of aesthetic landscapes. The relevance of the study of the problem of preparing future geography teachers for the aesthetic assessment of landscapes, as a condition for attracting the younger generation to the cultural heritage of society, is substantiated. Thus, the process of forming the readiness of future teachers of geography to assessment aesthetic landscapes involves taking into account the professional requirements and the set of available intellectual and psychological qualities of the individual necessary for the implementation of aesthetic education of students, the formation of love for their native land, the development of ecological culture.

It is noted that on the basis of the analysis of educational achievement levels, criteria have been developed for characterizing the readiness levels of future geography teachers for the assessment of aesthetic landscapes. Each individual criterion may have a system of indicators that are observable and act as characteristic, intensive, qualitative criteria for identifying the criterion. In this regard, the readiness of future geography teachers to assessment aesthetic landscapes involves the formation of content, activity and value components that are closely related since they have a single purpose.

Based on the analysis of scientific literary sources and the study of advanced pedagogical experience, it is determined that the essence of the readiness of future geography teachers to assessment aesthetic landscapes as a complex multilevel personal formation that arises on the basis of a combination of the system of specific geographic knowledge acquired, skills and abilities, synergistic geographical thinking,

Постановка проблеми. Пріоритетним на сьогодні є забезпечення належної якості вищої освіти, оскільки це зумовлює відповідний рівень навчання й виховання молоді, здатної до обдуманого визначення подальшого професійного шляху. Ключова позиція у цьому процесі належить учителю, його фаховій діяльності.

Роль учителя, як майстра формування особистості визначається професійною готовністю та сформованістю професійно-педагогічних якостей. Серед умінь майбутніх учителів географії важливе місце займає усвідомлення причинно-наслідкових зв'язків та законів географічної оболонки, уміння здійснювати навчально-виховний процес на засадах компетентнісного та інтегративного підходу, реалізація власних творчих здібностей тощо. Підвищення якості педагогічних кадрів на основі компетентнісного підходу є пріоритетним напрямом модернізації вищої освіти, що визначено Національною стратегією розвитку освіти України на 2012–2021 роки.

Необхідність формування в учнів географічного світогляду, громадянської позиції, ціннісних орієнтацій актуалізувала потребу в підготовці майбутніх учителів географії до естетичної оцінки ландшафтів, як засобу залучення молодого покоління до культурологічних надбань суспільства. Це дає широкі можливості для формування в учнів знань та уявлень про Україну як цілісну країну, в якій відбуваються різноманітні суспільно-географічні та екологічні явища і процеси; поглиблення й узагальнення теоретичних знань про поняття і закономірності фізичної та суспільної географії; розвитку активної соціально відповідальної поведінки тощо.

Зважаючи на те, що за результатами аналізу наукових праць було виявлено вагому значущість естетичного виховання особистості у подоланні сучасної екологічної кризи, актуалізується проблема сприйняття та оцінки естетично привабливих ландшафтів суб'єктами системи освіти. У зв'язку із цим постає необхідність формування готовності майбутніх учителів географії до естетичної оцінки ландшафтів, оскільки, на нашу думку, саме географія має найбільший потенціал естетичного виховання особистості засобами природи, розвитку відповідального ставлення до навколишнього середовища, формування духовності та гуманістичних якостей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ураховуючи актуальність досліджуваної проблеми, відмітимо, що різні її аспекти знаходяться у центрі уваги багатьох науковців. Так, професійну підготовку в системі вищої освіти вивчали О. Абдулліна, А. Алексюк, Г. Андреева, Ю. Бабанський, В. Гриньова, О. Дубасенюк, М. Євтух, І. Зязюн, О. Мороз, Н. Ничкало, О. Пехота, В. Сластьонін та ін.

Удосконалення процесу підготовки майбутніх учителів географії

відображено у працях М. Баранського, О. Браславської, М. Елькіна, С. Коберніка, В. Корнєєва, М. Криловця, П. Масляка, В. Обозного, А. Розсохи, П. Шищенко, Б. Чернова та ін.

Теоретичні напрацювання з естетичного виховання особистості відображено у працях Н. Антонової, О. Комаровської, Л. Масол, С. Ничкало, Г. Шевченко та ін. Питання, які розкривають особливості сприйняття та естетику ландшафтів висвітлювали вітчизняні географи (Ж. Бучко, К. Горб, М. Гродзинський, Г. Дениsik, О. Ковальов, В. Пащенко, Ю. Тютюнник та ін.) і зарубіжні (А-Р. Будрюнас, Т. Броссар, Ж.-К. Вібер, К. Войцеховські, Дж. Голд, К. Ерінгіста ін.). Відмітимо, що аналіз результатів напрацювань учених і практичного досвіду засвідчує, що вища школа покликана забезпечувати фундаментальну наукову, професійну та практичну підготовку майбутніх учителів географії.

Мета статті полягає в обґрунтуванні особливостей рівнів здатності майбутніх учителів географії до оцінювання естетичних ландшафтів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для оцінки ефективності розробленого заняття здійснено аналіз попереднього науково-методичного досвіду із означеної проблеми педагогічних вимірювань. Визначають чотири рівні сформованості компетентності: I (низький) – студент володіє системою знань і вмінь у певній предметній галузі, розуміє основні поняття і закони (закономірності) перебігу явищ і подій, вміє пояснити їхню суть, виявляє готовність і бажання до сприймання навчального матеріалу й активно реагує на виклики щодо задоволення своїх освітніх потреб; II (задовільний) – студент демонструє здатність застосовувати здобуті знання і вміння у різних практичних ситуаціях на основі алгоритмічних способів діяльності, має певні світоглядні переконання і висловлює ціннісне ставлення до тих чи інших об'єктів, явищ, подій тощо; III (достатній) – студент виявляє самостійність у застосуванні здобутих знань і вмінь у різних життєвих ситуаціях, використовуючи евристичні прийоми і способи діяльності, спираючись на сформовану (привласнену) систему стійких і значущих для нього цінностей; IV (високий) – студент здобуває нові знання і способи діяльності, розв'язує життєво важливі проблеми, демонструючи свій творчий потенціал на основі власної системи цінностей, переосмислює своє світоглядне бачення та життєве кредо в нову (удосконалену) систему ціннісних орієнтацій на підґрунті узагальнення набутого досвіду [*Тестові технології, 2017: с. 9-19*].

Отже, рівні володіння компетентністю відображають органічну єдність когнітивних і афективних аспектів навчальної діяльності відповідно до цілей освіти, детермінованих компетентнісним підходом до навчання. Важливою ознакою компетентностей є їхній рівень, який тлумачиться як ступінь досягнення студентом певної освітньої норми.

Процес оцінювання готовності майбутніх учителів географії до оцінки естетичних ландшафтів передбачає врахування освітніх предметних (географічних) вимог і сукупності наявних інтелектуальних і психологічних якостей особистості, необхідних для реалізації естетичного виховання учнів, формування любові до рідного краю, розвитку екологічної культури тощо.

Для розробки показників, які характеризують рівні готовності майбутніх учителів географії до оцінки естетичних ландшафтів було здійснено аналіз сутнісних характеристик рівня предметних географічних компетентностей, до яких належать:

- 1) міра оптимальності використання здібностей, тобто змоги ефективно здійснювати навчальну діяльність згідно з установленими вимогами;
- 2) ступінь володіння географічними знаннями, уміннями й навичками, необхідними для здійснення самостійної пізнавальної діяльності;
- 3) ступінь розвиненості співпраці у навчальному процесі;
- 4) міра поєднання географічних знань і вмінь, здібностей і установок, необхідних для виконання навчально-пізнавальної діяльності в освітньому середовищі;
- 5) рівень сформованості досвіду творчої діяльності та його застосування у процесі виконання завдань географічного спрямування.

Так, за О. Топузовим, оцінювання рівня певних предметних географічних компетентностей повинно містити такі функціональні компоненти, як оцінювання міри:

- 1) готовності до власне прояву компетентності (мотиваційний компонент);
- 2) володіння знаннями змісту компетентності (когнітивний компонент);
- 3) досвіду прояву компетентності у різноманітних стандартних і нестандартних ситуаціях (діяльнісний компонент);
- 4) ставлення до змісту компетентності й об'єкта її застосування (ціннісно-змістовий компонент);
- 5) емоційно-вольової регуляції процесу й результату прояву компетентності (емоційновольовий компонент) [*Дидактика географії*, 2013: с. 16].

Отже, ієрархічною ознакою певного рівня предметних географічних компетентностей є визначений рівень географічної навченості, оскільки саме він характеризує конкретний рівень оволодіння емпіричними й теоретичними знаннями, вміннями й навичками та досвідом їхньої реалізації. При цьому оперують такими рівнями географічної навченості, як:

- 1) спроможність розпізнавання, коли студенти можуть розпізнавати географічні поняття, терміни, назви, об'єкти, процеси та явища;
- 2) спроможність запам'ятовування (механічного засвоєння), коли студенти можуть відтворювати засвоєну географічну інформацію й основні дефініції та завчати ознаки географічних об'єктів, явищ і процесів;
- 3) здатність до розуміння й відтворювання, коли студенти, оперуючи географічними поняттями, термінами, назвами й символічними позначеннями, у змозі відтворювати основні географічні причинно-наслідкові зв'язки, закономірності та взаємозв'язки між поняттями й термінами (з виявленням суті, поясненням, доведенням, умовиводами, оцінюванням тощо);
- 4) наявність елементарних вмінь й навичок, коли студенти вміють застосовувати завчені алгоритми діяльності під час вирішення стандартних географічних завдань і володіють відповідними елементарними вміннями й навичками;

5) здатність до перенесення знань і вмінь, коли студенти можуть самостійно вибудовувати низку міркувань і доведень (виконувати нестандартні завдання, для вирішення яких самостійно розробляють алгоритми), встановлювати географічні причинно-наслідкові зв'язки та користуватися джерелами різноманітної географічної інформації, продуктивно застосовуючи знання й вміння;

6) наявність досвіду здобування й застосування знань і вмінь, коли студенти мають і використовують досвід здобувати географічні знання, опановувати певні способи дій, самостійно оцінювати й обґрунтовувати сутність географічних об'єктів, процесів і явищ, вибудовувати особисту позицію щодо них, а також аналізувати географічні проблеми й знаходити шляхи їхнього розв'язання.

Найбільш повно і вичерпно визначає якості, що характеризують повноцінність засвоєних знань, І. Лернер [Лернер, 1980]. До них науковець відносить повноту, глибину, оперативність, гнучкість, конкретність і узагальненість, систематичність і міцність [Стешенко, 1995]. Для характеристики рівнів готовності майбутніх учителів географії до оцінки естетичних ландшафтів, на основі аналізу рівнів навчальних досягнень було розроблено критерії. Кожен окремий критерій може мати систему показників, які піддаються спостереженню й виступають як характерні, інтенсивні, якісні ознаки виявлення критерію.

Отже, під критерієм готовності майбутніх учителів географії до оцінки естетичних ландшафтів визначається ознака, на основі якої відбувається оцінка, визначення та класифікація якостей, якими повинен володіти студент.

Готовність майбутніх учителів географії до оцінки естетичних ландшафтів передбачає сформовані змістовий, діяльнісний і ціннісний компоненти, які тісно пов'язані між собою, оскільки мають єдину мету.

У дослідженні було визначено сутність готовності майбутніх учителів географії до оцінки естетичних ландшафтів як складне багаторівневе особистісне утворення, що виникає на основі поєднання системи отриманих специфічних географічних знань, умінь і навичок, синергетичного географічного мислення, цінностей й установок і виступає фундаментальною умовою успішного навчання географії, екологічної освіти, естетичного виховання учнів.

Застосування естетично привабливих ландшафтів у навчанні географії, як і готовність до педагогічної діяльності загалом, складається з подібних компонентів, однак межах кожного поняття мають місце специфічні елементи, які забезпечуватимуть здатність майбутніх учителів географії до застосування естетично привабливих ландшафтів у навчально-виховному процесі. У зв'язку із цим та в результаті аналізу структури готовності до педагогічної діяльності ми вважаємо, що готовність до естетичної оцінки ландшафтів складається з мотиваційного, змістового та процесуального компонентів.

Система критеріїв сформованості готовності майбутніх учителів географії до естетичної оцінки ландшафтів передбачає визначення показників, на основі яких оцінювався рівень її сформованості. Було визначено наступні

критерії: когнітивний, діяльнісний, мотиваційний. Когнітивний критерій відображає повноту й дієвість знань у процесі виконання завдань щодо опису та естетичної оцінки ландшафтів, рівень володіння відповідними знаннями. Діяльнісний критерій забезпечує об'єктивну оцінку рівня володіння ландшафтознавчими знаннями, вміннями і навичками. Мотиваційний критерій дозволяє виявляти здатність і готовність до отримання та застосування сукупності ландшафтознавчих знань, умінь і навичок в освітньому процесі. Такі критерії дали можливість визначити рівні готовності майбутніх учителів географії до естетичної оцінки ландшафтів: елементарний, репродуктивний, реконструктивний та творчий.

Елементарний рівень характеризується частковим розумінням понять «ландшафт», «естетична цінність» тощо. Аналіз і пояснення студентами особливостей компонентної та морфологічної структури ландшафту є нечітким, відповідно і виникають труднощі під час виявлення властивостей ландшафту, які будуть оцінюватися.

Студент відчуває труднощі сприйняття естетично привабливих елементів навколишнього середовища та не володіє методикою естетичної оцінки ландшафтів. Спостерігається нерозуміння й незнання методів, що впливають на свідомість, почуття й волю, для пояснення правильності чи необхідності певної поведінки учнів, норм, правил спілкування, ставлення до навколишнього світу.

Репродуктивний рівень визначається частковою здатністю відтворення навчального матеріалу без пояснення причинно-наслідкових зв'язків. Студент називає основні етапи оцінювання естетичної привабливості та здійснює фрагментарний збір та поверхневий аналіз інформації про природні умови досліджуваної території. Під керівництвом виконує обробку результатів оцінювання ландшафтів за визначеними методами, обирає оптимальні рішення в типових педагогічних ситуаціях.

Реконструктивний рівень характеризується наявним цілісним уявленням про сутність ландшафту, фіксується достатнє володіння картографічним матеріалом. Студент наводить детальну характеристику кожного етапу оцінювання естетичної привабливості ландшафтів та виконує розробку маршруту та вибір опорних точок для оптимальної оцінки території, характеризує якісні показники естетичної привабливості ландшафтів. Проводить розрахунок інтегральної оцінки естетичної привабливості ландшафтів за запропонованим алгоритмом. Студент користується різними формами психолого-педагогічної діагностики, прагне розвивати творчий потенціал.

Творчий рівень визначається аргументацією власного ставлення до різних позицій щодо об'єкта вивчення, творчим використанням ландшафтознавчої інформації. Студент використовує об'єктивний підхід у розробці методів оцінювання естетичної привабливості ландшафтів та враховує чинники суб'єктивізму. Враховує вплив другорядних естетичних якостей ландшафту на його інтегральну оцінку та розробляє класифікаційні оцінки для виділення найбільш привабливих, а отже і найбільш естетично цінних ландшафтів.

На основі отриманих даних розробляє картосхеми класифікації та розміщення естетично привабливих ландшафтів й пропонує шляхи раціонального використання естетичних ресурсів. Обґрунтовує рекомендації щодо використання естетично привабливих ландшафтів у викладанні шкільного курсу географії, формуванні екологічної компетентності, моральному та духовно-естетичному вихованні учнів.

Спостерігаються розвинуті навички формування моральних уявлень учнів, прагнення до виховання почуття гуманності; створення умов для розвитку інтелектуальних і фізичних здібностей, загальної культури особистості учнів засобами естетично привабливих ландшафтів.

Висновки. Для підвищення готовності майбутніх учителів географії до естетичної оцінки ландшафтів необхідно розробляти принципово нові підходи до їх навчання, виховання та розвитку, удосконалювати зміст, форми, методи та засоби навчально-виховного процесу з метою розвитку особистості вчителя як майбутнього фахівця сучасного суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

- Гродзинський, 2005 – Гродзинський М. Д., Савицька О. В. Естетика ландшафту : навч. посіб. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2005. 270 с.
- Дидактика географії, 2013 – Дидактика географії : [монографія] / В. М. Самойленко, О. М. Топузов, Л. П. Вішнікіна, І. О. Діброва. Київ: Ніка-Центр, 2013. – CD (40 Мб), ISBN 978-966-521-619-3. – 570 с.
- Лернер, 1980 – Лернер И. Я. Процесс обучения и его закономерности. Москва: Знание, 1980. 96 с.
- Носаченко, 2016 – Носаченко В. М. Формування картографічної компетентності майбутніх учителів географії в процесі фахової підготовки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т імені Григорія Сковороди». Переяслав-Хмельницький, 2016. 20 с.
- Рожі, 2018 – Рожі І. Г. Підготовка майбутніх учителів географії до краєзнавчо-туристської роботи на засадах компетентісного підходу : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань, 2018. 22 с.
- Стешенко, 1995 – Стешенко В. В. Теоретические основы реализации межпредметных связей в учебном процессе. Славянск, Изд-во СГПИ, 1995. 118 с.
- Тестові технології, 2017 – Тестові технології оцінювання компетентностей учнів: посібник / за ред. Ляшенка О. І., Жука Ю. О. Київ: Видавничий дім «Сам», 2017. 128 с.
- Тімець, 2011 – Тімець О. В. Теорія і практика формування фахової компетентності майбутнього вчителя географії у процесі професійної підготовки : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 / Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. Черкаси, 2011. 487 с.

REFERENCES

- Hrodzynskyi, 2005 – Hrodzynskyi M. D., Savytska O. V. Estetyka landshaftu : navch. posib. Kyiv: Vydavnycho-polihrafichnyi tsentr «Kyivskiy universytet», 2005. 270 s.
- Dydaktyka heohrafiy, 2013 – Dydaktyka heohrafiy : [monohrafiia] / V. M. Samoilenko, O. M. Topuzov, L. P. Vishnikina, I. O. Dibrova. Kyiv: Nika-Tsentr, 2013. – CD (40 Mb), ISBN 978-966-521-619-3. – 570 s.
- Lerner, 1980 – Lerner Y. Ya. Protse sobucheniya y eho zakonornosti. Moskva: Znanye, 1980. 96 s.
- Nosachenko, 2016 – Nosachenko V. M. Formuvannia kartohrafichnoi kompetentnosti maibutnykh uchyteliv heohrafiy v protsesi fakhovoї pidhotovky : avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04 / DVNZ «Pereiaslav-Khmelnyskyi derzh. ped. un-t imeni Hryhoriia Skovorody». Pereiaslav-Khmelnyskyi, 2016. 20 s.
- Rozhi, 2018 – Rozhi I. H. Pidhotovka maibutnykh uchyteliv heohrafiy do kraieznavcho-turystskoi roboty na zasadakh kompetentisnoho pidkhotu : avtoref. dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04 / Umanyskyi derzh. ped. un-t imeni Pavla Tychny. Uman, 2018. 22 s.

- Steshenko, 1995 – Steshenko V. V. Teoretycheskye osnovy realizatsyy mezhpredmetnykh svyazei v uchebnom protsesse. Slaviansk, Yzd-vo SHPY, 1995. 118 s.
- Testovi tekhnolohii, 2017 – Testovi tekhnolohii otsiniuvannia kompetentnostei uchniv: posibnyk / za red. Liashenka O. I., Zhuka Yu. O. Kyiv: Vydavnychiy dim «Sam», 2017. 128 s.
- Timets, 2011 – Timets O. V. Teoriia i praktyka formuvannia fakhovoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia heohrafiu u protsesi profesiinoi pidhotovky : dys. ... dokt. ped. nauk : 13.00.04 / Cherkaskyi natsionalnyi universytet imeni Bohdana Khmelnytskoho. Cherkasy, 2011. 487 s.

УДК 37.091.2:004

DOI 10.31470/2308-5126-2019-44-2-78-86

Людмила Ісак,
*старший викладач кафедри
математики, інформатики та
методики навчання
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький
державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди».*

Lyudmila Isak,
*Senior Lecturer
of the Department of Mathematics,
Informatics and Methods of Teaching
SHEI «Pereiaslav-Khmelnytskyi
Hryhorii Skovoroda
State Pedagogical University».*

E-mail: isakluda@ukr.net
ORCID 0000-0001-7466-8757

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

У статті висвітлено можливість і доцільність застосування викладачем хмарних технологій в освітньому процесі ВНЗ, сучасної школи або установ додаткової освіти. Указано на переваги та недоліки використання хмарних технологій у навчальному процесі. Адже одним із перспективних напрямків розвитку сучасних інформаційних технологій є хмарні технології. Під хмарними технологіями розуміють технології розподіленої обробки даних, в яких комп'ютерні ресурси і потужності надаються користувачеві як інтернет-сервіс.

Використання хмарних технологій (хмарних обчислень) вищими навчальними закладами – перспективний напрямок, що дозволяє підвищити ефективність навчального процесу, скоротити витрати на його реалізацію. Відчутно знижуються капітальні витрати, пов'язані зі створенням і обслуговуванням навчальними закладами власних центрів обробки даних, забезпечується гнучка масштабованість і висока доступність сервісів, які використовуються в навчальному процесі, що в кінцевому рахунку підвищує рівень задоволеності потреб користувачів: студентів, професорсько-викладацького складу, навчально-допоміжного персоналу, так як більше часу надається для вирішення освітніх і науково-дослідних завдань.

Ключові слова: інформаційні технології, освітній процес, хмаро орієнтоване середовище, хмарні технології, хмарні обчислення, інформатизація освіти, інформаційні сервіси, інтернет-сервіси.

The article highlights the possibility and feasibility of the use of cloud technologies by teacher in the educational process of higher educational institutions, modern schools or institutions of additional education. The advantages and disadvantages of using cloud technologies in the learning process are indicated. After all, cloud technologies are one of the perspective directions in the development of modern information technologies. Under cloud technologies are understood distributed data processing technologies, in which computer resources and power are provided to the user as an Internet service.

The use of cloud technologies is not only associated with a huge reduction in costs and intensification, but also with significant consumer risks (especially the risks of storage and data transfer). On the other hand, cloud solutions are being improved all the time, and the cloud provider can now reach an acceptable level of security by adhering to a number of conditions.

The use of cloud technologies in the educational process will, above all, make it possible to solve the problem of ensuring equal access of students and teachers to high-quality educational resources both at classes and in extra hours. Cloud computing has wide-ranging prospects for applications in education,